

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังต่อไปนี้

๑. เพิ่มกลไกในการกำกับดูแลเครื่องกำเนิดรังสีโดยระบบการแจ้งการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี และแก้ไขบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ (๖) เพิ่มมาตรา ๒๖/๑ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๗)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมให้เครื่องกำเนิดรังสีที่ออกแบบมาเฉพาะสำหรับใช้เพื่อการวินิจฉัยทางการแพทย์ และไม่มีวัสดุกัมมันตรังสีเป็นส่วนประกอบ ซึ่งใช้งานในสถานพยาบาลหรือสถานพยาบาลสัตว์ เป็นเครื่องกำเนิดรังสีที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุม และกำหนดให้เครื่องกำเนิดรังสีอื่นที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมให้การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีปฏิบัติหน้าที่ในสถานที่ทำการของผู้รับใบอนุญาตเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๒)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้แจ้งไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๑ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๒ และเพิ่มมาตรา ๑๒๒/๑)

๕. แก้ไขเพิ่มเติมให้ศาลลงโทษผู้กระทำความผิดโดยคำนึงถึงปริมาณและความแรงทางรังสีของวัสดุกัมมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กากกัมมันตรังสี หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๐)

เหตุผล

โดยที่การกำกับดูแลเครื่องกำเนิดรังสีในปัจจุบันมีเพียงระบบการออกใบอนุญาต ซึ่งมีกลไกในการกำกับดูแลที่เคร่งครัดและไม่เหมาะสมกับการกำกับดูแลเครื่องกำเนิดรังสีบางประเภทที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายทางนิวเคลียร์และรังสีแก่ประชาชนและสิ่งแวดล้อมอย่างร้ายแรง เพื่อเป็นการลดภาระแก่ผู้ดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องกำเนิดรังสีดังกล่าว สมควรกำหนดให้เครื่องกำเนิดรังสีที่ออกแบบมาเฉพาะสำหรับใช้เพื่อการวินิจฉัยทางการแพทย์ และไม่มีวัสดุกัมมันตรังสีเป็นส่วนประกอบ ซึ่งใช้งานในสถานพยาบาลหรือสถานพยาบาลสัตว์ เป็นเครื่องกำเนิดรังสีที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุม และเพิ่มระบบการแจ้งการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี รวมทั้งสมควรแก้ไขให้การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีปฏิบัติหน้าที่ในสถานที่ทำการของผู้รับใบอนุญาตให้เป็นไปโดยสอดคล้องกับสภาพ ลักษณะการทำงาน และจำนวนเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๖) ของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๖) กำหนดวัสดุกัมมันตรังสีที่ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้ตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง กำหนดเครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้ตามมาตรา ๒๖/๑ วรรคหนึ่ง หรือกำหนดวัสดุนิวเคลียร์ที่ต้องแจ้งการครอบครองตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ให้เครื่องกำเนิดรังสีที่ออกแบบมาเฉพาะสำหรับใช้เพื่อการวินิจฉัยทางการแพทย์ และไม่มีวัสดุกัมมันตรังสีเป็นส่วนประกอบ ซึ่งใช้งานในสถานพยาบาลหรือสถานพยาบาลสัตว์ เป็นเครื่องกำเนิดรังสีที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ เครื่องกำเนิดรังสีอื่นใดที่นอกเหนือจากที่กำหนดในวรรคหนึ่งที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงระดับกัมมันตภาพ หรือลักษณะการครอบครองหรือการใช้งานเครื่องกำเนิดรังสี

กฎกระทรวงตามวรรคสองอย่างน้อยให้กำหนดประเภทเครื่องกำเนิดรังสี และระดับกัมมันตภาพหรือลักษณะการใช้งานเครื่องกำเนิดรังสี

สถานพยาบาลตามวรรคหนึ่งให้หมายความถึงสถานพยาบาลตามความหมายที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลหรือกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙

“มาตรา ๒๖/๑ เครื่องกำเนิดรังสีใดที่ผู้ดำเนินการไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๖ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงระดับกัมมันตภาพหรือลักษณะการใช้งานเครื่องกำเนิดรังสี

ผู้ใดมีไว้ในครอบครอง หรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีที่ไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีต่อเลขาธิการ

การแจ้งการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๒ ผู้รับใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้วัสดุกัมมันตรังสี และผู้รับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสี ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีปฏิบัติหน้าที่ในสถานที่ทำการของผู้รับใบอนุญาต ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๗ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ วรรคสอง มาตรา ๒๖/๑ วรรคสอง หรือมาตรา ๓๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒๒ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙

“มาตรา ๑๒๒/๑ ผู้แจ้งผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๐ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๐ ความผิดตามหมวดนี้ ให้ศาลลงโทษผู้กระทำความผิด โดยคำนึงถึงปริมาณและความแรงทางรังสีของวัสดุกัมมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กากกัมมันตรังสี หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้วนั้นด้วย”

มาตรา ๑๑ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายควบคุมการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีที่ออกแบบมาเฉพาะสำหรับใช้ในทางการแพทย์ ให้เครื่องกำเนิดรังสีที่ออกแบบมาเฉพาะสำหรับใช้เพื่อการวินิจฉัยทางการแพทย์ และไม่มีวัสดุกัมมันตรังสีเป็นส่วนประกอบ ซึ่งใช้งานในสถานพยาบาลหรือสถานพยาบาลสัตว์ ที่ไม่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ เป็นเครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีต่อเลขาธิการ และให้นำมาตรา ๒๖/๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ และบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้อง มาใช้บังคับไปพลางก่อน

มาตรา ๑๒ ให้ใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้ซึ่งพลังงานปรมาณู จากเครื่องกำเนิดรังสีที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้เครื่องกำเนิดรังสีที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติพลังงาน นิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ สำหรับเครื่องกำเนิดรังสีที่มีลักษณะตามมาตรา ๑๑ ก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังมีผลใช้บังคับอยู่ เป็นการแจ้งการครอบครองหรือใช้ เครื่องกำเนิดรังสีตามมาตรา ๑๑

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ของตน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจ ออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๖/๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติ พลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อใช้บังคับกับเครื่องกำเนิดรังสีตามมาตรา ๑๑ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี